

PROTOKOLLAT

i

FAGLIG VOLDGIFT

Danmarks Jurist- og Økonomforbund

for A

(advokatfuldmægtig Niels Mosegaard)

mod

Finansministeriet, Personalestyrelsen

for Told- og Skattestyrelsen

(kammeradvokaten ved advokat Lise Høy Falsner)

Mellem Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF) og Told- og Skattestyrelsen er opstået uoverensstemmelse om, hvorvidt der har foreligget tvingende årsager til at afskedige A fra dennes stilling som fuldmægtig i Told- og Skatteregion Høje-Taastrup. A, der er cand. jur., blev ansat i stillingen pr. 1. januar 2001 efter forinden at have været ansat som vikar i ca. 4 måneder. A blev i begyndelsen af oktober 2001 valgt som sikkerhedsrepræsentant.

Afskedigelsen af ham skete den 27. november 2002 med 5 måneders varsel til fratræden med udgangen af april 2003. Afskedigelsen skete som følge af besparelseskraft i ToldSkat, efter at ToldSkat i 2002 havde indgået en flerårig aftale med Finansministeriet. Aftalen medførte, at ToldSkat måtte reducere det samlede personaleforbrug med ca. 900 årsværk, hvoraf det blev nødvendigt at afskedige medarbejdere svarende til ca. 150 årsværk. A tog den 4. december 2002 imod et tilbud om fritstilling i opsigelsesperioden.

Uoverensstemmelsen er indbragt for en faglig voldgiftsret med juridisk chef Rami Christian Sørensen og professor Jens Kristiansen (udpeget af DJØF) samt chefkonsulent Carsten Holm og fuldmægtig Anne Braad Honoré (udpeget af Personalestyrelsen) som medlemmer og med undertegnede højesteretsdommer Poul Søgaard som opmand. Voldgiftsforhandling har fundet sted den 18. august 2003.

Klager, Danmarks Jurist- og Økonomforbund for A, har nedlagt påstand om, at indklagede skal betale A en godtgørelse på 334.831,56 kr. (svarende til 12 måneders løn), subsidiært et mindre beløb, med procesrenter fra sagens anlæg (påstand 1), samt at indklagede skal udbetale A løn, indtil berettigelsen af afskedigelsen har været prøvet ved denne voldgift (påstand 2).

Indklagede, Finansministeriet, Personalestyrelsen, for Told- og Skattestyrelsen, har påstået frifindelse over for begge klagers påstande.

I § 11 i Aftale om tillidsrepræsentanter i staten mv. hedder det bl.a.:

”En tillidsrepræsentants afskedigelse skal begrundes i tvingende årsager.

Stk. 2. Inden en tillidsrepræsentant afskediges eller forflyttes med den virkning, at vedkommende forhindres i at udføre sit tillidsrepræsentanthverv, skal sagen være forhandlet efter følgende regler ...

Stk. 3.

- 1. Afsked/forflyttelse af en tillidsrepræsentant kan ske med den pågældendes sædvanlige afskedsvarsel, dog mindst 5 måneders varsel. Hvis pågældende på tidspunktet for afskedigelsen/forflyttelsen har fungeret som tillidsrepræsentant i en sammenhængende periode på mindst 5 år, skal der dog gives mindst 6 måneders varsel.*
- 2. Er afskedigelsen begrundet i arbejdsmangel, kan afskeden ske med den pågældendes sædvanlige afskedsvarsel, dog mindst med 35 dages varsel.*

Stk. 4.

- 1. En tillidsrepræsentants arbejdsforhold kan, medmindre opsigelsen skyldes arbejdsmangel, ikke afbrydes, før vedkommendes organisation har fået lejlighed til at prøve berettigelsen af afskedigelsen ved fagretlig behandling, jf. stk. 5 og 6. Denne skal påbegyndes inden 8 dage efter opsigelsens afgivelse og afsluttes hurtigst muligt.*
- 2. Er afskedigelsen begrundet i arbejdsmangel, kan arbejdsforholdet ikke afbrydes i varselsperioden, før vedkommendes organisation har haft lejlighed til at prøve berettigelsen af afskedigelsen ved fagretlig behandling, jf. stk. 5 og 6. Denne skal påbegyndes inden 8 dage efter opsigelsens afgivelse.*

Stk. 5. Ved behandling af spørgsmålet om afskedigelses/forflyttelsens berettigelse nedsættes en voldgift efter de retningslinier, som fremgår af vedkommende hovedaftale.

Stk. 6.

...

Finder voldgiftsretten, at opsigelsen er urimelig, men at ansættelsesforholdet ikke skal fortsætte, eller nedlægges der påstand om godtgørelse for urimelig afskedigelse, kan det pålægges ansættelsesmyndigheden at betale den pågældende en godtgørelse. Godtgørelsens størrelse fastsættes af voldgiftsretten og skal være afhængig af sagens omstændigheder og pågældendes anciennitet i staten.”

Det følger af cirkulæret om aftalen, at sikkerhedsrepræsentanter er omfattet af den særlige tillidsrepræsentantbeskyttelse.

Under voldgiftsforhandlingen blev der afgivet forklaring af A, funktionschef John Fournaise, regionschef Jens Broberg og konsulent Susanne Mourier.

Klager har til støtte for sin påstand 1 gjort gældende, at der ikke har foreligget tvingende årsager til afskedigelse af A, jf. herved § 11 i Aftale om tillidsrepræsentanter i staten mv.

Indklagede har bevisbyrden for, at der har foreligget tvingende årsager, og denne bevisbyrde er ikke løftet. Klager har nærmere anført, at Told- og Skattestyrelsen såvel i indstillingen om afskedigelse som i partshøringsbrevet understregede, at spørgsmålet om afskedigelse alene er opstået som følge af besparelseskra, og udvælgelsen af A beroede ikke på en vurdering af, hvorvidt der forelå tvingende årsager til at afskedige netop ham, men på en vurdering af, hvem man i den givne situation bedst kunne undvære. Da A pr. 1. januar 2001 blev fastansat efter 4 måneders vikaransættelse, skete det uden prøvetid, og han har under sin ansættelse aldrig modtaget en advarsel. Spørgsmålet, om der har foreligget tvingende årsager til at afskedige netop A, skal vurderes i forhold til hele hans ansættelsesområde, som var Skatteministeriet med tilhørende institutioner, eller i hvert fald i forhold til hele Told- og Skatteregion Høje-Taastrup og ikke blot til de øvrige AC'ere i regionen. Endvidere burde regionen have forsøgt at omplacere A i stedet for at skride til afskedigelse. Formålet med reglerne om beskyttelse af tillids- og sikkerhedsrepræsentanter mv. tilsiger, at den godtgørelse, A herefter har krav på, jf. tillidsrepræsentantaftalens § 11, stk. 6, skal fastsættes til et betydeligt beløb, som skal være markant højere end godtgørelser efter funktionærlovens § 2 b, og som snarere kan sammenlignes med godtgørelser efter ligebehandlingsloven.

Til støtte for påstand 2 har klager anført, at afskedigelsen var begrundet i besparelseskra og ikke i arbejdsmangel. Told- og Skattestyrelsen har hverken i partshøringsbrevet eller i afskedigelsesbrevet påberåbt sig arbejdsmangel som en del af begrundelsen for afskedigelsen, og styrelsen har da heller ikke benyttet sig af det kortere afskedigelsesvarsel, som i tilfælde af arbejdsmangel er hjemlet i tillidsrepræsentantaftalens § 11, stk. 3, nr. 2. Derfor kan arbejdsforholdet ikke afbrydes, før organisationen har fået lejlighed til at prøve berettigelsen af afskedigelsen ved fagretlig behandling, jf. aftalens § 11, stk. 4, nr. 1. Det bestrides, at A efterfølgende har fortabt retten til at påberåbe sig denne bestemmelse.

Indklagede har til støtte for sin frifindelsespåstand over for klagers påstand 1 gjort gældende, at der forelå tvingende årsager til at afskedige A. Som følge af besparelseskraene var det i 2002 ubestrideligt nødvendigt at afskedige 4 medarbejdere i Told- og Skatteregion Høje-

Taastrup. Afskedigelsen af A var ikke rettet mod hans funktion som sikkerhedsrepræsentant. Han blev udvalgt, fordi han var markant ringere end de øvrige medarbejdere. At dette var tilfældet, er godtgjort ved bevisførelsen, herunder de forklaringer, der er afgivet af Jens Broberg og John Fournaise dels om As utilfredsstillende arbejdsindsats i såvel kvantitativ som kvalitativ henseende og forsøgene på at finde et arbejdsområde, som han kunne klare, dels om de øvrige akademiske medarbejders kompetencer og arbejdsopgaver. Det bestrides, at det er relevant at vurdere de tvingende årsager i forhold til andre end de akademiske medarbejdere i regionen. En omplacering af A til motorafdelingen var ikke relevant, allerede fordi A tidligere havde afvist at blive flyttet til denne afdeling. Indklagede har subsidiært gjort gældende, at en eventuel godtgørelse under hensyn til As lave anciennitet og sagens omstændigheder må fastsættes til et beskedent beløb.

Over for klagers påstand 2 har indklagede gjort gældende, at afskedigelsen var begrundet i lønsumsmangel, og at der dermed forelå arbejdsmangel. Ansættelsesforholdet kunne derfor afbrydes i henhold til tillidsrepræsentantaftalens § 11, stk. 4, nr. 2. I øvrigt var A allerede fratrukket i december 2002, da han uden protest tog imod tilbuddet om fritstilling. Subsidiært har indklagede gjort gældende, at klager har fortabt retten til at påberåbe sig bestemmelsen i § 11, stk. 4, nr. 1, idet klager ikke har søgt sagen afsluttet hurtigst muligt.

Opmandens tilkendegivelse

Under voteringen kunne der ikke blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten opnås flertal for en afgørelse. Opmanden tilkendegav herefter sin opfattelse af sagen:

Den flerårige aftale, som ToldSkat i 2002 efter krav om betydelige besparelser indgik med Finansministeriet om ToldSkats økonomi indtil 2006, indebærer en væsentlig reduktion af den lønsum, der var til rådighed. Som følge heraf var det ubestridt nødvendigt at afskedige et større antal medarbejdere, efter det oplyste svarende til ca. 150 årsværk. Der er ikke grundlag for at kritisere ToldSkats skøn, hvorefter Told- og Skatteregion Høje-Taastrup skulle bidrage til besparelserne ved at indstille 4 medarbejdere til afsked. Ved udvælgelsen af disse 4 medarbejdere måtte regionen tage hensyn til, at A som sikkerhedsrepræsentant alene kunne afskediges, såfremt der forelå tvingende årsager hertil. Efter bevisførelsen kan det lægges til grund, at As arbejdsindsats generelt måtte anses for utilfredsstillende og ikke var på højde med, hvad de øvrige akademiske medarbejdere i regionen præsterede. Uanset dette findes det

ikke med tilstrækkelig sikkerhed godtgjort, at der forelå tvingende årsager til at afskedige netop A frem for andre af regionens medarbejdere. Det bemærkes herved, at der efter det oplyste var beskæftiget ca. 160 medarbejdere, heraf 18 akademikere, i regionen, og at de arbejdsopgaver, A kunne beskæftiges med, ikke bortfaldt, ligesom der ikke var krav om, at afskedigelserne skulle ramme bestemte grupper af medarbejdere. Som følge heraf er A berettiget til en godtgørelse, jf. tillidsrepræsentantaftalens § 11, stk. 6. Efter As beskedne anciennitet og sagens omstændigheder i øvrigt fastsættes godtgørelsen skønsmæssigt til 75.000 kr. Klagers påstand 1 vil derfor ved en eventuel kendelse blive taget til følge med dette beløb med tillæg af procesrenter fra klageskriftets indlevering den 19. maj 2003.

Afskedigelsen af A var som anført begrundet i lønsumsmangel. Selv om der ikke samtidig bortfaldt arbejdsopgaver for regionen, forelå der derved arbejdsmangel. Ansættelsesforholdet kunne derfor afbrydes ved varselsperiodens udløb, selv om klager endnu ikke havde haft lejlighed til at prøve berettigelsen af afskedigelsen ved fagretlig behandling, jf. tillidsrepræsentantaftalens § 11, stk. 4, nr. 2. Klagers påstand 2 vil således ikke blive taget til følge ved en eventuel kendelse.

Parterne frafaldt herefter kendelse og forligte sagen i overensstemmelse med opmandens tilkendegivelse.

Efter opmandens bestemmelse betaler hver af parterne egne sagsomkostninger samt halvdelen af opmandens honorar og udgifter.

København, den 19. august 2003

Poul Søgaard